

Som det er nu, gør arbejdsformidlingen det så at sige umuligt for ledige at komme på højskole. Det er meget vanskeligt at få et højskoleforløb ind i sin handlingsplan. Hertil kommer, at de mange og lette muligheder for ungdommen for at komme ind på de forskellige uddannelser gør højskolen til en mindre oplagt valgmulighed for den enkelte unge, hvoraf en del også har været på efterskole.

Vi ønsker, at højskolen skal være for alle, for unge, voksne og ældre. Derfor foreslår vi følgende initiativer, som vi håber kan indgå i overvejelserne om højskolernes fremtid:

For det første skal der iværksættes et forsøgs- og udviklingsarbejde med henblik på at udvikle højskolen i forhold til de problemstillinger, som trænger sig på, f.eks. indvandrer- og flygtningespørgsmålet, miljøproblemerne, internationaliseringen og globaliseringen og dens konsekvenser for vores nationale identitet. Der skal dels gives mulighed for at få dispensation fra den eksisterende lovgivning og dels afsættes økonomiske midler til formålene. Erfaringerne skal indsamles, og det kan f.eks. være af den arbejdsgruppe, som undervisningsministeren foreslår nedsat, så de eventuelt kan danne grundlag for en ny højskolelov. Noget af det, som jeg synes man skal vurdere, er, om det er muligt at lave både rigtig og god højskole med kurser af mindre end 20 ugers varighed.

For det andet ønsker vi, at der iværksættes forsøg, som gør det muligt at få et højskoleforløb godskrevet som en del af et uddannelsesforløb, og i en sådan sammenhæng skal den enkelte unge kunne tage sin SU med. Jeg siger ikke, at det her skal være permanent, men lad os dog prøve som et forsøg at give unge mulighed for at få et højskoleforløb godskrevet i eksempelvis en videregående uddannelse.

For det tredje ønsker vi, at ledige skal have langt bedre mulighed for at få et højskoleophold godkendt som en del af deres handlingsplan.

For det fjerde skal de ekstra midler, som vi nu har på finansloven, fordeles på en sådan måde, at institutionstilskuddet kommer til at vægte relativt mere end taxameterstilskuddet. Det gør skolerne en lille smule mindre følsomme over for svingninger i elevtallet.

For det femte skal der kunne gives undervisningstilskud til højskoleforløb, som indgår i den frie ungdomsuddannelse.

For det sjette skal der gives bedre mulighed for at gøre højskolen brugbar for elever med

særlige behov. Jeg tænker ikke mindst på de sent udviklede.

Endelig vil jeg gerne opfordre til, at højskolen selv er meget opmærksom på nødvendigheden af at debattere, hvad der er højskole, og hvad der ikke er højskole, også når vi snakker om de kortere forløb. Højskolen må og skal byde den rå individualisme modstand og ikke lade sig æde af den, for så ender det med, at højskolen bliver svanger med tomhed. Navlepilleri hører ikke hjemme på højskolen – heller ikke på højskolen, skulle jeg måske sige.

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrland (S):

Det er til fru Elsebeth Gerner Nielsen, som ærgrede sig over, at årselevtallet er faldet. Den ærgrelse kan jeg da godt dele, men er det sådan, at fru Elsebeth Gerner Nielsen fuldstændig har overset de faktorer, der er årsag til det her, og som andre ordførere i øvrigt har været inde på, nemlig færre unge, mere beskæftigelse og faldende arbejdsløshed? Det håber jeg ikke.

Så er der spørgsmålet om, at det er umuligt for ledige at komme på højskole. Jeg har efterfølgende siddet og tænkt lidt på, om der skulle være lovgivningsmæssige barrierer, der forhindrer det. Er der det? Det mener jeg egentlig ikke at der er. Jeg kan i hvert fald ikke komme i tanke om det, og det ville jeg da godt have et bud på.

Så er der spørgsmålet om det radikale synspunkt, hvor man ønsker at gøre et højskoleophold, sådan forstod jeg det i hvert fald, til en formel del af en kompetencegivende uddannelse. Der kunne jeg godt tænke mig at få at vide, om fru Elsebeth Gerner Nielsen er vidende om, hvorvidt man i højskoleverdenen er parat til at acceptere, hvis det skal være et sådant formelt led, at der så kommer styr på indholdssiden, og at andre kommer og blander sig i, hvad indholdet af dette højskoleforløb skal være. Hvordan ser man på det i højskoleverdenen? Jeg ved det ikke, men det kan være, at fru Elsebeth Gerner Nielsen kan give et bud på det.

(Kort bemærkning).

Bruno Jerup (EL):

Man kan sige, at det i hvert fald er nye ord fra Det Radikale Venstre i dette spørgsmål. Jeg sidder tilbage med det indtryk, at hvis man nu forestillede sig, at det, som fru Gerner Nielsen lancerer, ganske vist som et forsøg, der ligesom skal afsløre osv. – det tyder måske på, at selv